

การประชุมคณะกรรมการฉุกเฉินภายใต้กฏอนามัยระหว่าง ประเทศ (2005) เกี่ยวกับความผิดปกติ
ภาวะศีรษะเล็กแต่กำเนิด ความผิดปกติในระบบประสาท และโรคติดเชื้อไวรัสซิกา ครั้งที่ 4

วันที่ 2 กันยายน 2559

เรียบเรียงโดย สำนักโรคติดต่ออุบัติใหม่ กรมควบคุมโรค

การประชุมคณะกรรมการด้านภาวะฉุกเฉิน กฏอนามัยระหว่างประเทศ ครั้งที่ 4 จัดให้มีขึ้นโดย
ผู้อำนวยการองค์การอนามัยโลก ภายใต้กฏอนามัยระหว่างประเทศ เพื่อพิจารณาในประเด็นเกี่ยวกับความผิดปกติ
ภาวะศีรษะเล็กแต่กำเนิด ความผิดปกติในระบบประสาท และโรคติดเชื้อไวรัสซิกา การประชุมครั้งนี้จัดโดยวิธี การ
ประชุมทางไกลผ่านระบบโทรคมนาคม ในวันที่ 1 กันยายน 2559 ระหว่างเวลาท้องถิ่นของทวีปยุโรป
13.15 – 15.45 น.

คณะกรรมการได้รับฟังการบรรยายสรุปผลการดำเนินงานตามข้อเสนอแนะที่เกิดขึ้นจากการประชุม
3 ครั้งก่อนหน้านี้ และที่ประชุมได้สรุปสถานการณ์ของโรคหลังจากการจัดการแข่งขันกีฬาโอลิมปิก ที่ประเทศ
บราซิล พร้อมทั้งได้สรุปสถานการณ์การแพร่กระจายของโรคล่าสุด สถานการณ์ความผิดปกติภาวะศีรษะเล็กแต่
กำเนิด (Microcephaly) และภาวะแทรกซ้อนอื่นๆในทารกที่เกี่ยวกับเชื้อไวรัสซิกา โรคกิลแลงบาร์เร (Guillain
Barre Syndrome : GBS) และความรู้ที่เป็นปัจจุบันเกี่ยวกับติดต่อของโรคผ่านทางกรณีพิเศษสัมพันธ์

ในที่ประชุมมีการนำเสนอข้อมูลเกี่ยวกับความผิดปกติภาวะศีรษะเล็กแต่กำเนิด (Microcephaly)
โรคกิลแลงบาร์เร (Guillain Barre Syndrome : GBS) และภาวะความผิดปกติในระบบประสาทอื่นๆที่เกิดขึ้นจาก
เชื้อไวรัสซิกา รวมถึงมาตรการการดำเนินงานควบคุมโรค โดยประเทศที่นำเสนอข้อมูลดังกล่าว ได้แก่ ประเทศ
บราซิล ประเทศสหรัฐอเมริกา และประเทศสิงคโปร์

คณะกรรมการมีการแสดงความยินดีต่อประเทศบราซิลที่ประสบความสำเร็จในการดำเนินงานตาม
มาตรการป้องกันการติดเชื้อไวรัสซิกาในการแข่งขันกีฬาโอลิมปิก ซึ่งไม่พบรายงานผู้ป่วยติดเชื้อไวรัสซิกาในหมู่
นักกีฬา และผู้เข้าชม ทั้งในขณะแข่งขันกีฬา และหลังจากกลับจากการแข่งขัน

จากการพิจารณาข้อมูลต่างๆในปัจจุบัน คณะกรรมการมีความเห็นว่าการแพร่กระจายของโรคอย่าง
ต่อเนื่อง รวมถึงยังมีความไม่ชัดเจนเกี่ยวกับข้อมูลของโรคติดเชื้อไวรัสซิกา และการส่งผลกระทบต่อทำให้เกิดภาวะ
ผิดปกติเกิดความพิการแต่กำเนิด และภาวะผิดปกติทางระบบประสาทอื่นๆที่เป็นผลมาจากเชื้อไวรัสซิกา
สถานการณ์นี้จึงยังคงเป็นภาวะฉุกเฉินทางสาธารณสุขระหว่างประเทศ (PHEIC) อยู่

คณะกรรมการได้มีการกล่าวถึงมาตรการ คำแนะนำที่ผู้อำนวยการองค์การอนามัยโลกได้ให้ไว้ใน
การประชุมครั้งก่อนอีกครั้ง ในเรื่องของการวิจัยเกี่ยวกับภาวะศีรษะเล็กแต่กำเนิด (Microcephaly) การวิจัยเกี่ยวกับ
ความผิดปกติทางระบบประสาทอื่นๆ การเฝ้าระวังควบคุมแมลงนำโรค การสื่อสารความเสี่ยง การดูแลรักษาทาง
คลินิก มาตรการในการแนะนำด้านการท่องเที่ยว รวมถึงการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับยารักษา และวัคซีนในการป้องกัน
โรค และการทดสอบทางห้องปฏิบัติการ คณะกรรมการตั้งข้อสังเกตว่า มาตรการและคำแนะนำดังกล่าวข้างต้น
ยังคงจำเป็นต้องดำเนินการต่อไป ทั้งนี้คณะกรรมการได้ให้คำแนะนำว่ายังไม่มีการจำกัดในเรื่องของการค้าขาย
และเดินทางท่องเที่ยวระหว่างประเทศ หรือพื้นที่ที่มีรายงานพบการระบาดของโรค รวมทั้งประเทศบราซิลที่จะเป็น
เจ้าภาพในการจัดการแข่งขันกีฬาพาราลิมปิกเกมส์

นอกจากนี้คณะกรรมการได้ยอมรับว่าผลกระทบจากการติดเชื้อไวรัสซิกา ส่งผลให้เกิดความกังวลในระยะยาว คณะกรรมการได้ให้คำแนะนำว่าผู้อำนวยการองค์การอนามัยโลกควรมีการพัฒนาแผนการดำเนินงานพื้นฐาน และแผนการตอบสนองที่เหมาะสมขององค์การอนามัยโลก เพื่อให้การประสานงานในระยะยาว และการตอบสนองต่อเหตุการณ์ต่างๆเป็นไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ

คณะกรรมการได้เน้นย้ำถึงความจำเป็นในการดำเนินการศึกษาทางวิทยาศาสตร์เพื่อสร้างความเข้าใจที่มากขึ้นเกี่ยวกับโรคติดเชื้อไวรัสซิกา ลักษณะการระบาด ลักษณะทางคลินิก และคำแนะนำในการป้องกันการติดเชื้อ โดยมีการแนะนำให้มุ่งเน้นในหลายประเด็นเช่น การวิจัยใหม่ๆ รวมถึงประเด็นที่เป็นปัญหาอื่น ๆ ที่แนะนำในก่อนหน้านี้ เพื่อที่จะ

- ✓ เสริมสร้างความเข้าใจในด้านชีวภาพ สายพันธุ์ของไวรัส รวมทั้งการเกิดปฏิกิริยา การกลายพันธุ์ และผลกระทบทางคลินิก
- ✓ ประเมินปัจจัยที่เป็นไปได้ หรือปัจจัยเสี่ยงที่อาจส่งผลต่อความรุนแรงของโรค
- ✓ ทำความเข้าใจธรรมชาติ และลักษณะของการเกิดโรคในเด็กที่ติดเชื้อตั้งแต่กำเนิด การติดเชื้อในหญิงตั้งครรภ์ และเด็กอื่นๆ รวมถึงการติดเชื้อในผู้ใหญ่
- ✓ กำหนดระยะเวลาที่เชื้อสามารถอยู่ได้ในร่างกายของมนุษย์ และระยะเวลาที่สามารถแพร่เชื้อได้
- ✓ เกิดความชัดเจนในข้อมูลด้านความเสี่ยงต่อการติดเชื้อ และรูปแบบของการติดต่อ
- ✓ ประเมินประโยชน์ ประสิทธิภาพของเครื่องมือ และวิธีการที่ใช้ในการควบคุมแมลงนำโรค และความเป็นไปได้ในการดำเนินงานต่อไป
- ✓ พัฒนามาตรการในการป้องกันโรคที่ปลอดภัย และมีประสิทธิภาพ เช่น การผลิตวัคซีน

ที่ประชุมได้มีความตระหนักถึงผลกระทบที่เกิดจากโรคติดเชื้อไวรัสซิกาจะส่งผลต่อระบบสุขภาพ คณะกรรมการจึงให้คำแนะนำว่าองค์การอนามัยโลกควรมีการแนะนำในเรื่องระบบการเฝ้าระวังที่มีประสิทธิภาพ และการบบการบริหารจัดการให้กับประเทศที่มีความเสี่ยงสูงต่อการเกิดโรค

ตามคำแนะนำของคณะกรรมการ ผู้อำนวยการองค์การอนามัยโลกได้ประกาศให้เหตุการณ์นี้ยังเป็นภาวะฉุกเฉินทางสาธารณสุขระหว่างประเทศ (PHEIC) และให้ปฏิบัติตามคำแนะนำจากการประชุมคณะกรรมการ ครั้งที่ 2 และ 3 รวมถึงรับคำแนะนำจากการประชุมคณะกรรมการครั้งที่ 4 และได้กล่าวขอขอบคุณคณะกรรมการ และที่ปรึกษาที่ได้ให้คำแนะนำ ซึ่งวางแผนว่าจะมีการประชุมคณะกรรมการอีกครั้ง ในอีก 3 เดือน